

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1882.

Kolozsvár, vasárnap, február 5

Fizenkettődik évfolyam.

BUDAPEST, 1882. február 4.

(S.) Jól értesült körökből közlik, hogy a dalmáciai, illetőleg Herzegovinai lázadások terjedésére a magyar ellenzéki sajtó nagy befolyással van, a mennyiben minden kezéigébe eső eszközt felhasznál arra, hogy a magyar közvéleményt megfélemlítse, a lázadóknak pedig vérszemét adjon. Ezen eszközök közt első helyen áll a magyar ellenzéki sajtónak, azon ugyszólván erőszakoskodó állítása, miszerint a közönséggel minden áron elhitetni igyekszik, hogy a lázadók háta megett maguk a szláv államok, ugymint Oroszország, Szerbia és Montenegró állanak.

Nem mondjuk, hogy a magyar közvéleményre megfélemlítőleg hat e hír, Magyarország nem szokott megijedni ellenségeitől, bárkik legyenek is azok, ám de a hogy ezen hírek terjesztése és vezérlésükkel való támogatása, a lázadást illetőleg hatással van, azt nem csak a keletről jövő tudósítások igazolják, hanem itt van élő példának Tunis, hol a törseknek fele akkora lázad fel, mikor Franciaországból egyenletlenségi hírek érkeztek Afrikába és ott az a közhiedelem terjedt el, hogy a franczia hadsereget visszahívják.

Ellenzéki sajtónknak azon magatartása, melyet kormányunkkal szemben tanúsít, a keleten hasonló félre magyarázásokra ad okot és a mennyiben a kormány azért van megtámadva, hogy a lázadást, helytelen rendszabályai által, önön maga idézte elő, ez a felkelőknek hízlelge, a bujtogatók által oda magyaráztatik, hogy más kormány lesz, mely a hadsereget visszahívja és a lázadók sorára hagyja. Ugy szólván egész Dalmáciában és az összes okkupált tartományokban el van terjedve ez a hír.

Minden oly tudósítást, mely arra van szánva, hogy a magyar közvéleményt lehagolttá tegye, a szláv lapok híven átvesznek, mert e hírek a lázadás színterén, az ellenkező hatást idézik elő. Feljelnek most már a magyar ellenzéki lapok azért, ha a lázadás ennek következtében napról-napra terjed és annál több vérünkbe és annál több pénzünkbe fog kerülni.

De nem is lehet ezt felfogni, hogy eme hírek terjesztésével, sőt erőszakos állításával, mi célt akar elérni a magyar sajtó? Mert hogy kormányt ily eszközök-

A KELET TÁRCZÁJA.

ISTEN VELED!

Balzac Honoré beszélje.

(Folytatás.)

En magammal hoztam unokahugomat s azt a szegény embert Auvergnebe, hol fájdalom el kelle vesztenem az utóbbit. Neki még volt egy kis hatalma de Vandières asszony felett. Egyedül ő tudta rábírni, hogy felöltözzék. Isten veled! E két szóból áll minden beszéde, de azóta ezt is ritkán hallatá. Fleuriot megkezdte, hogy egyes eszméket ébreszsen fel benne, de felült vele s csakis annyira tudta vinni, hogy hugom aztán valamivel gyakraiban ejtette ama szomorú szavakat. A granátos tudta szórakoztatni, tudott vele játszani, s reméltem, hogy általa... de így aztán...

Stephanie nagybátyja elhallgatott egy percze.

Itt — kezdé megint — itt aztán egy másik teremtsére akadt, mivel úgy látszott, érték egymást. Egy hülye paraszt leányra, a ki minden rulsága s hülyesége daczára is, egy kömlves legénybe volt szerelmes. Egy kömlves el is akarta venni, mert van a leánykának egy kis ingallana. A szegény Geneviève egy évig a legboldogabb teremtsére volt ezen a föld hátán. Felcizomázta magát s vasárnaponként tánczba ment Dallotval; tudott szeretni; szívében s elméjében volt hely az érzelem számára. De Dallot uram meggondolta a dolgot. Egy másik leányt talált, kinek a józan esze mellett majd féltényi birtoka volt, mint Geneviève. Dallot tehát a faképnél hagyta Geneviève. Ez a sze-

kel nem buktathat, azt volt módjában tapasztalni, azon kellemetlenségek pedig, melyek ily hírek következtében, a kormányra nézve megszületnek, korántsem fizetik ki azon vér és pénzázdatot, melybe kerülnek. Nem csodálónk különben, ha a magyar ellenzéki sajtó emberei mai gyerekek volnának, de egy-két beszámíthatatlan lapot kivéve a többi lapokat komoly férfiak vezetik és mégis ily fogásokra ragadtatják magukat.

Csak egy pillanat az európai államok helyzetére, s azon hangulatra, mely ez államokban uralkodik a kevésbé jártas politikus is beláthatja, hogy ma háborus áramlat nincs, sőt ugy szólván minden állam görcsösen ragaszkodik a békéhez, mert minden államnak van rá oka elég. Maga Franciaország belső bajokban szenved, és ezen belső bajokhoz nagyon elegendő neki Afrika. Angliának ott van Irland. Oroszországot benső összeroskadás fenyegeti, Olaszországban a köztársasági szikra lappang, mely zavarok esetén nagyon könnyen tűzzé fajulhatna. Csakis Ausztria-Magyarország és Németország állnak szilárdan, azonfelül, hogy e két országot szoros szövetség fűzi össze, Európában nincs állam, mely egy másik állammal egyetértésen, csakis anynyiban értenek egyet, hogy a békét valamennyi fennakarja tartani, hogy lehessen képzelni, hogy Ausztria-Magyarországgal és Németországgal szemben, sőt az európai államok békés hangulatával szemben oly állam akadjon, mely említett két nagy hatalmat provokálja és a békét saját szakállára megzavarni merészelje?

Az a körülmény, hogy a szláv államokban gyűjtések folynak vagy a felkelőknek bujtogatók jelölték, az nem mond semmit. Ez mindig ugy volt és mindig ugy lesz. E lázadókat szláv rokonai maguk sem ismerik, azért is szabadsághúzóknak képzelvén őket, rokonszeveikkel karolják körül; ámde ezek nem hősök, hanem többnyire dolgozó és rendet kerülő rablók, kikkel most már meg kell ismertetni a vaskezet. Ez a mi feladatunk. Európa polgárait és munkásságából élő államai nem tűrhetik, hogy itt egy egész ország rablóknak fészékül szolgálhasson, és ha a török nem birt velük, mi birni fogunk bizonyára.

Szerbia is, Montenegró is, meg ez is, az is! Es ha igaz lenne? Az orosz-török háború alatt nem lett volna dolgunk mindezekkel. Es talán erősebbek lettünk volna akkor a német nélkül? Avagy gyengébb volt akkor Oroszország?

rencsétlen teremtsé aztán a kis esztét is elvesztette, a mit a szerelem fejlesztett ki benne, s többé mi egyébre se való, mint tehenet legeltetni vagy gyógyfűvet szedni. Unokahugom s ez a szerencsétlen leány bizonyos tekintetben barátunk tehát, ama láthatatlan szellemláncolat folytán, mi közös sorsukat s örültségük kitéjét összeköti. Nézzé csak, látja? szölt Stephanie nagybátyja, s az ablakhoz vezeté d'Albon marquis.

A hivatalnok valóban ott látta heverni a földön a csinos grófnőt Geneviève lábai közt. A paraszt leány, ki roppant esontfésével volt felfegyverkezve, minden figyelmét oda fordítá, hogy kibontsa a Stephanie hosszú fekete haját, ki hagyott magával tenni s csak foltott hangokat hallatott, mikben ösztönyszerűleg gyönyörözött tükröződőtt vissza. D'Albon visszabozart, mikor ezt a testies banyagságot s állati odaadást látta, mi a grófnőnél teljes eszméletlenséget árult el.

— Fülöp, Fülöp! kiáltott fel, a mult bűja ehhez képest mind semmi. De hát semmi remény sincs? kérdé.

Az öreg orvos ég felé fordítá szemét. — Isten önnel uram, szölt d'Albon, kezét szorítva az aggastyánnal. Barátom vár, ugy-e nem késik, hogy meglátogassa őt?

— Tehát csakugyan? kiáltá fel de Sney, mikor d'Albon marquis ajkairól az első szavak ellebbentek. Ah, s én még kétkedni tudtam! vetette utána, miközben pár köny szökött sötét szemébe, melyek tekintete különben oly komor szokott lenni.

— Igen, de Vandières grófnő, felelt a hivatalnok.

Az ezredes rohamosan felugrott s ültöködni sietett.

Miért akkor a zaj ma, mikor a világ leg-hatalmasabb állama áll mellettlünk, de Ausztria-Magyarország is oly hatalmas, a mily hatalmas még nem volt soha.

Csak tessék tehát a kinek tetszik, mi nem ijedünk meg senkitől, a krivoscei és hercegovinai lázadó uraktól meg épen nem, ha még egyszer olyan lesz is az a panszláv propaganda, a milyen és ha még százszor születik is, meg sárkány tejjel él is az a bujtogató, büntető kezünk hatalmát nem fogja kikérülni, bizonyára nem!

A középiskolai törvényjavaslat tárgyalását a képviselőház közoktatásiügyi bizottsága a napokban megkezdvén az e tekintetben kiválóan érdekelt szaktestület az orsz. középiskolai tanáregylet választmánya a törvényjavaslat egyes pontjának beható megvitatását kezdte meg. E fontos tárgyalásokat a választmány minél inkább nyilvánossá akarja tenni s ez okból nemcsak az egyesület többi tagjait, de a fővárosi középiskolai tanárokat s más az ügy iránt érdeklődő férfiakat is szívesen lát ülésén, sőt azokat ezennel meghívja. A választmány megbízásából Brozik Karoly titkár.

BUDAPEST, 1882. február 3.

— zzz — Keleti politikánk, a maga egészében véve nagyobbbezüti államférfi tervezet conceptióját képezi, hogysem annak megbírlására elég volna egy-két év leforgásával szerzett — eddig még nem valami rettenetes — tapasztalat. Annálkevésbé elég egymaga az a mozgalom, a melynek activ tényezői Dalmáciában és Herzegovinában a legselejtebb elemek, primitiv szervezettel. Nemcsak világtörténelmi kasztban, hanem önmagában volt nagyhatalmi létünk és annak megfelelőleg szervezett haderőnk és segélyforrásainkhoz képest is kisszerű mozzanat ez, melyet ha mégis kicsinyelni nem lehet és nem szabad, másfelől csak a komor háttér miatt kísérteties nagyságban látni és megírni is hiba. A kik a harangot felverik, kísérteteket látnak. A komor háttérben a „lehetőség“ és — am engedjük meg — a „valószínűség“ ponyváján kísérteties, fenyegető árnyalakok talán csakugyan surranak végig, alkalmasok izgatni a képzeletet és gyöngöség érzetét. De azok a szörnyek még nem ugrottak elő megtestesítve fenyegetni; ép oly lehet, sőt valószínűbb, hogy ott maradnak a komor háttérben. Annyi bizonyos, hogy a tények világába nem számíthatók, a tények alapjain bírálat tárgyalagos alapjain nem vehetők. S vajjon épen csak keleti politikánk, a miat azt Andrassy fogalmazta,

— De hát Fülöp, szölt a marquis elamulva, elment az eszed?

— De hisz nem vagyok már beteg, felelt egész egyszerűn az ezredes. Ez a hír egészen elcsillapította minden fájdalmam. S ugyan mi baj tudnék is én érezni, ha Stephanie gondolkodik. Bons-Hommese megyek, látni őt, beszélni vele, meggyógyítani. Ő szabad. Nos hát a boldogság! majd ránk mosolyog, vagy pedig nincs isteni gondviselés. Azt hiszed, ha ez a szegény nő szavamat hallja, eszméletét vissza nem nyeri?

— Hisz már látott s még se ismert rád, felelt csendesen a marquis, ki jóságos kételyeket iparkodott barátjában támasztani, hogy ennek exaltált reménységét látta.

Az ezredes összererezett; de csakhamar elmosolyodott s gyöngye kélegyintéssel adta tudtul hiteltenségét. Senki se mert ellenszegülni az ezredes szándékának. Pár óra mulva már ott telepedett meg a régi apátságban, az orvos s de Vandières grófnő oldalán.

— Hol van ő? kiáltá megérkeztek.

— Csendesen! felelt Stephanie nagybátyja. Alszik. Nézzé, ott van!

Fülöp ott látta a szegény örlöttet a napon, egy padra huzódva. Fejét a lég heve ellen egész hajredő védte, mely szétszórva borult ábrázatára; karjai kecseltjesen csüngtek alá a földre; teste oly elegendő hanyagul nyugodott, mint valami szarvasbőr; lábait maga alá huzta be, minden erőltetés nélkül; keble időről időre egyenletesen emelkedett; bőre s arcszíne oly porcelánfehér volt, mit a gyermekek áttetszősége tiszta arczán szokunk csodálni. Geneviève mozdulatlan állt mellette, egy ágat tartva kezében, melyet Stephanie a legmagasabb jegetetéről szakasztott le; a hülye szeliden le-

vajjon épen csak az occupatio ténye, idézte-e fel ama fenyegető kísérteteket? Hiszen azokkal már azelőtt ismerősök voltunk, s ha az orosz-török háború után Boszniába és Herzegovinába be nem nyomulunk, ép oly „valószínű“, sőt valószínűbb, hogy azok a kísértetek azóta megtestesülve ráuk rohantak volna. A panszlavismus eszméje nem a mai nemzedék idejében született meg azzal a nevezetes programppal, miszerint különösen a magyar nemzet és Magyarország, mely az északi és déli szláv-tengert kötésközébe és egyesületében földirati fokvese és szelleménél fogva meggátolja, megsemmisíteni kell. Ezt a programot és a délszláv lázadás háttérben guggoló kísérteteket, a panszlav propaganda agyarkodásait ellenünk, nem idézte elő Andrassy, nem Bosznia és Herzegovina occupálásának ténye. És hát a mi ujabbkori keleti politikánknak, ennek a politikának, a mely Ausztria-Magyarország politikája, meg van az az érdeme, hogy egyuttal — jó magyar politika. Joggal mondhatta Tisza a magyar delegatio ülésében, hogy a monarchia déli részén kitört mozgalom sokkal több költséget okozhatott volna, és áldozatot igényelt volna, ha az occupatio meg nem történik, s épen magyar ember részéről helytelen az occupatio ellenzése, mert ez a legbiztosabb védszer a panszlavizmus ellen, melytől a magyarnak leginkább kell óvakodnia. A délszláv mozgalom ténye, a maga valóságára levetköztelve, nem valami rettenetes megsemmisítő bizonyíték, sőt eddigelő még igen keskeny alap, keleti politikánk elítélésére. Egyéiránt megjegyzendő, hogy a mozgalom először is Dalmáciában tört ki, mint régi láz. Már pedig Dalmáciát nem occupáltuk Boszniával és Herzegovinával. A lázál tehát, mely monarchiánk déli részén megzavarja a népet rendes vérforrását, tényleg bajunk lett volna, akkor is, ha keleten nem occupálunk tartományokat, hanem azokat prédára engedve, a délszláv birodalom megválsítása iránti álmatok elősegítjük.

Bosznia és Herzegovina zavarai nem érkeznék váratlanul. A szomorú véget ért Abdul-Medzsid szultán emlékté mindig díszszel jelölendi, hogy mint 1839-ben a birodalom főurait és főpapjait, városok és községek s testületek előjáróit és nagy néptömeget a gúlhauci kocsik körébe gyűjtve, kihirdetté azt a batisorítot, mely a török birodalom megszabadításához talán az első lépés lehetett volna, melyben ki-mondatott, hogy minden alattvaló élote, vagyona, becsülete biztosítva, az igazságszolgáltatás rendszere és nyilvános legyen, az utórendszer szabályoztassék, hivatalok megvásárolhatása és bérletése eltöröltesék, alattvalók jogai vallás-különbség nélkül biztosítottassék. S tudjuk, hogy tanzimati (jogok összege) áldásait a török birodalom, Bosznia és Herzegovina népei is, csak szép ígért gyáunat bírhatták. A pasák egoizmusa és vallási fanatizmusa gondoskodott

gyezte ezzel a lombozattal alvó társát, hogy el-ülze a rovarokat s meghútsa a légkört. A paraszt leány rátekintett Fanjat orvosra s az ezredesre, mire, mint az olyan állat, ki felismerte urát, ismét a grófnő felé fordítá szép csendesen fejét, tovább folytatta örködését, a nélkül, hogy csodálkozásának vagy értelmességének legkisebb jelét adta volna. A levegő égető forró volt. A kópád mintegy szikrázni látszott, s a mezőről ama kőd volt felszállóban, mely a vi-rágok felett aranyhomokként lebeg és ragyog. Geneviève azonban nem mutatta, hogy érzi ezt a tikksztó hőséget. Az ezredes bővével szorítá meg az orvos kezét s el nem bocsátá. Kúnyek szökkenek katoná szemébe, végig pergetek férfias arczán s oda hulltak a gyeprre, Stephanie lábai elé.

— Uram, szölt a nagybátyja, így szakad meg az én szívem már két éve mindounap. Csakhamar ön is ugy jár, mint én. Ha nem sir, azért nem kevésbé fogja érezni fájdalmát.

A két férfi megértette egymást; ujból bensőleg kezét szorították s mozdulatlan maradtak ott, azt a bámulatos enyhet szemlére, mit az álom árasztott el a bájós lényre. Időközönként Stephanie fel-felbajlott; ez a sobaj a legérzékenyebb fogékonyágnak volt jele, s valami bá-natos kéjjel borongatá meg a szerencsétlen ezredet.

— Oh jaj, szölt bozzá szeliden Fanjat orvos, ne csalja meg magát uram, most látja ön őt legértelmesebb állapotában.

A kik örömmel töltöttek el órákat egy szorított lény ágya mellett, álmaira örködve, hogy ha a kedves fölnyitja szemét, tekintete a virrasztóra mosolyogjon, azok kétségkívül érteni fogják, minő édes-izonyu érzelem dagasztá most az ezredes keblét. Beá nézve családassze-

Hirdetési díjak.

Egy négyszög esantiméternyi tér árs 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stabenbastei Nr. 2. (Eckhaas) der Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Bud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasensteint, 66 Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések fe-veteli irodája Budapeston Szervitátor 3. sz.

Cyittitai csikhek

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

arról a nagy-mufty, az ulemák és kadik segítségével, hogy a korán morev szellemével összekocant retormok nyaka kitékertessék s majd minden maradt a régi kerékvágásban. Hasonló sorsa lett az 1853. évi új reformkísérletnek, mely a keresztények és muzulmánok közti jog-egyenlőséget céloztatott, ugyanazon szultán rendelvén el ekkor, hogy a bíróságok előtt a rájak is érvényes, tanulságot tebossonek.

Az 1856. évi hatti humajum, melylyel a vallásfelekezetek teljes szabadsága, ilyenek birtozszerzési joga stb. lettek kimondva, hasonló sorára jutott. A szultán reformrendeletei s mindekeleltől a gúlhaui hattierai határozmányai a pasák, hivatalnokok s általában muzulmán alattvalók renitentiája, visszalései, kapzsasága és megrögzőtt türelmetlensége folytán hatálytalannak lettek, megbiusittattak. S a pasák: zsarolása egyebek közt a legrosszabb igazságszolgáltatás a világon, a hadi igazságszolgáltatás, azon török egyes bírák kapzsasága s egyetértése a zsarnok pasákkal és hivatalnokokkal, oly kiállhatatlanná tette a keresztények elnyomatását s állapotát kivált Boszniában és Herzegovinában, hogy e két tartomány — noha figyelemreméltó segélyforrásokkal nem rendelkezett s mindössze 1.400.000 lélekre számítható lakos-sága van — már 1849—1852. években a legvadabb és legdühösebb lázadásokban tört ki, melyek elnyomattak ugyan, de a pasák, agák és — rendes büntésaik — a kadik fokozott visszalései miatt ismételen kitértek, s a török kormány tévovázása miatt végre is kiindulási pontjául szoláltak azon történelmi események-nak, melyek elvezették a török birodalmat a san-sterfianó békéhez, elvezették a berlini békéhez s Bosznia és Herzegovinának Ausztria-Magyarország általi occupatiojához.

Tudhattuk és tudtuk is, hogy a történelmi előzmények folytán e tartományokban rendezett társadalom helyett elhanyagolt és elvadult népet találunk, mely évtizedek óta megmozgta a zavaragást, hatósági tekintély megvesztését, lázadást. Tudtuk, hogy e nép egy részének, ugyszólván mesterségévé vált a rablás, a rablóbandák kalandjainak és örömeinek élvezése. Nem ámitottuk magunkat, hogy egy könnyen munkához fogjuk szoktatni és megnyugtani a zavar-gó elemeket, s ha ezek most Herzegovinában felágaskodnak és felhívják, hogy lecsujtunk őket legfőbb azon csodálkozhatni, hogy ezt eddig nem tették.

Csak az történelmi, a mire készen lehetünk, készen is voltunk, s ha valaki olesó dícsőséget aratgat a „lám, megjövendöltem“ arató dala-lal, mi az occupatio politikájának elejétől fogva meggyőződés szerinti barátai, megsegélyeül-lés nélkül halgathatjuk. A családás keserősége nem bánt és nem éjt bizalmatlanságba keleti po-litikánk iránt, melynek zaszóljával occupáltunk a Keleten két tartományt, azzal még jobban ket-

rű volt ez álom; az ébredésnek halálnak kellett lennie, a legborzasztóbbnak minden halálnem között. E perezen egy fiatal gidó szökölt oda három ugrással a padhoz, körtülszolgált Stephanie-t, kit e zaj felébresztett. Stephanie könnye-dén lábra állt, a nélkül, hogy e mozdulata meg-rezentette volna a szeszélyes állatot. Mikor azonban Stephanie Fülöpöt észrevette, elramo-dott, négylábu társától követve; egy bodzabo-korba menekült. Oly megjéjött madárra emléke-ztető hangokat hallatott, minőt már a récszat-nál hallott volt az ezredes, ott, hol d'Albonnak először jelent volt. Végre egy kores ébenfára mászott fel, bele fészkelte magát a fatető zöld strűjébe, s onnan nézett alá az idegenre, akkora figyelemmel, minő csak az erdők legki-váncsiabb fülemilejtől telik.

— Isten veled! Isten veled! Isten veled! szölt, a nélkül, hogy szavainak hangjában a legkisebb része lett volna a lélek rezdülésének.

Oly semmivel se tördőleget, zavarhatatlanul állt ott, mint a madár, melynek énekre gyujtani jött kedve.

— Ő nem ismer rám, kiáltott kétségbees-ve az ezredes. Stephanie én vagyok, Fülöp, a te Fülöp! Fülöp!

S a szegény katona neki rohant az ében-fának. De mikor három lépésnyire jutott a fá-hoz, a grófnő mintegy kihivólag tekintett le rá-jra, bár szemében némi aggodás kifejezése vil-lant meg; aztán egy ugrással az ébenfa mel-letti akácra szökölt, innen egy fenyőre, hol ágról ágra hallatlaa könnyűséggel himbálódzott.

(Folyt. köv.)

Kávé, rum és tea!

Miután a n. é. közönség némely külföldi árjegyzékek által, melyek az olvasót látszólagos olcsó árak miatt akár-hányszor megrendelésre ösztönzik, de a küldemény rendszeren a kívánalmaknak nem felel meg, — tévútra vezetetik, indíttatva érzem magamat helybeli kávé nagy raktárból néhány igen kedvelt faj kávékat ajánlani, melyek az említett külföldről ajánlott kávékat úgy olcsóságra, mint finom, tiszta ízükre nézt fölülmulják. — Ajánlom tehát e kedvező alkalmat a n. é. helybeli és vidéki fogyasztó közönség szükségletének fedezésére fölhasználni, engem az eddigi nagymértű kegyes pártfogásával szerencsétlenül.

Kávé-árjegyzék:

(Az árak 5 kilo vételnél készfizeséssel mellett értendők.)

Kávé Portorico legfinomabb	kilo	1.48.
Kávé gyöngyPortorico	"	1.56.
Kávé Ceylon finom	"	1.60
Kávé arany Jáva legfinomabb	"	1.70.
Kávé Mocca arabiai válogatott	"	1.80.
Kávé Ceylon igen finom nagyszemű	"	1.70.
Kávé Ceylon gyöngy, legfinomabb	"	1.80.
Kávé Jamaica nagyszemű különös	"	1.85.

Minta-csomagok 5 kilójával, minden fajtából egy-egy kilo, fenti árak mellett kiszolgáltatnak.

Vidékre 5 kilos postacsomagokban kilonként 6 kr. jeczár áremeléssel bárhova bérmentesen és ingyen pakolással küldetnek.

Rum és tea:

Rum Cuba magas foku 1 liter		60 kr.
Rum Jamaica finom 1 liter		80 kr.
Rum Jamaica valódi 1 liter		1.60 kr.
Rum Ananas legfinomabb 1 liter		2.— kr.
Tea Congo fekete, finom	kilo	2.80 kr.
Tea Souchong legfinomabb	"	4.— kr.
Tea Melange legfinomabb	"	6.— kr.
Tea Pecco virág, kitűnő	"	6.50 kr.
Tea Orange flowers, különös finom	"	8.— kr.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kéri alázatos tisztelettel

Gergely Ferencz,

gyarmatáru kereskedő a „Török”-ház tótér 20. szám.

KÁVÉ, THEA

BEHOZATALI HÁZ.

LEGNAGYOBB MÉRVÜ SZÁLLÍTÓ ÜZLET

ajánlja nagyobb mennyiségben (Engros) — Hamburgból postai bérmentes szállítással és utánvét mellett — küldeményeit, 5 kilogrammos zsákokban.

Sz. 21. MOCCA, valódi arabiai	7 f. 10.	Sz. 27. GYÖNGY-MOCCA, igen szaporá	5 f. —.
22. MENADO, igen nemes	6 f. 50.	28. JAVA II., sárga, nemes	4 f. 40.
24. JAVA I., sárga nemes	5 f. —.	32. SANTOS, tisztán ízletes,	4 f. 05.
30. CUBA, zöld, erős	5 f. —.	33. DOMINGO, szaporá	3 f. 90.
34. RIO, erős és tiszta	3 f. 70.	RUSS, UZON-SARDINIA 5 k. hord.	1 f. 75.

Egyenes küldemény, pontos, lelkiismeretes szolgálat; árjegyzékek: Kávé, Thea és Vanilláról, valamint kisebb postai kiszerelt csomagok bérmentesen rendelkezésre állanak. Kérünk mentől számosabb megbízásokat,

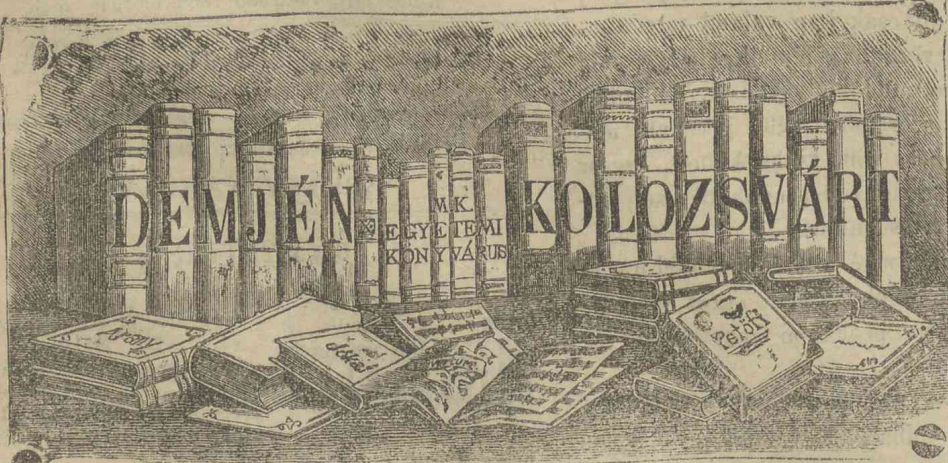
tisztelettel:
FUNKE et KORNBERG,
HAMBURG.

(512)

8—8

Könyv-, mű- és zenemű raktár.

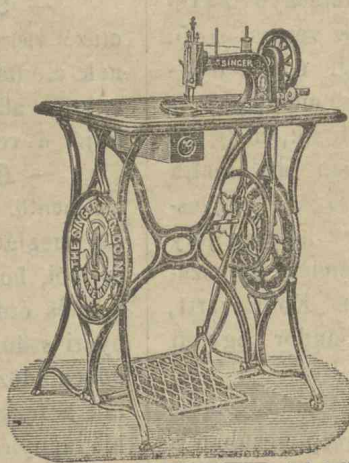
Bárhon és bárki által hirdetett bel- és külföldi könyv, kép, zenemű és folyóirat azonnal gyorsan kapható vagy megrendelhető a legrövidebb idő alatt.

a plébánia épületben, a piaci templommal szembe.
Zongora és harmonium raktár.

(10)

4—*

A VILÁG ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB VARRÓGÉPGYÁRÁ: THE SINGER MANUFACTURING Co

NEW-YORKI

varrógépei rendkívüli munkaképességük, jószáguk s tartósságuk miatt az összes varrógépek közt, mint a legkiválóbbaknak bizonyultak be, mi nemcsak több mint három millió vevő és érdek nélküli szakértők által ismertetett el, hanem még több mint kétszáz legmagasabb érdemdíj, de kiválóan az évről-évre növekedő forgalom által bizonyítottatik, mely egyedül az utolsó évben 538,609 varrógépre, tehát minden üzletnapban több mint 1700 darabra emelkedett.

Ezen tények hangosabban szólnak bármily ajánlásnál, s legjobb bizonyítékul szolgálnak az eredeti Singer varrógépek felülmúlhatlanságáról.

Csak úgy valódi, ha a gép a bejegyzett védjegyen kívül, a karján a teljes czéget: „The Singer Manufacturing Co.” viseli és alant látható „Neidlinger G.” aláírással ellátott jótállási okmány (Certificate) mellékelve.

NEIDLINGER G. Kolozsvár, 5 — belközép-utca — 5 szám.

The Singer Manufact. Co.
NEW-YORK.

General-Agent for Russia, the North and Middle of Europe.
G. NEIDLINGER,

CERTIFICATE.

Chief Office New-York, 34 Union Square.

We, the Undersigned, Singer Manufacturing Co. do hereby certify, that the accompanying Sewing Machine bearing above Number, is constructed in our Manufactory and shipped to our General Agent for Russia, the North and Middle of Europe, Mr. G. Neidlinger, Hamburg.

We further state, that our Machines can only be had in Russia, the North and Middle of Europe through Mr. G. Neidlinger or the Agents appointed by him.

The Singer Manufacturing Co., New-York.

EDWARD CLARK, President.

Philadelphiai nemzetközi kiállítás bizottsági birálata:

Egy kiváló minőségű családi, varrógép melyben a legtöbb czélirányos gépészeti találmány van összpontosítva; mely találmányok a különböző részeknek pontos járását kölcsönöz; szerkezeti egyszerűség; kivitel szilárdság s a munkák kitűnősége s az egész együttes tökéletessége.

GASKORN A. T. vezérigazgató.

HAWLEY J. B. elnök.

ASCHER MAYER titkár.

Az észak-amerikai egyesült államok százas bizottsága.

LEGJOBB és LEGOLCSÓBB

TÜZI FA.

Egy öl száraz tölgyfa	10 fnt — kr.
Egy öl száraz tölgyfa felvágva.	11 fnt 50 kr.
Egy métermázsza vágva	— fnt 80 kr.
Egy waggon ugyanazon fa csak	55 fnt — kr.

Raktárhelyiség: SÉTATER-UTCZÁBAN
megrendelhető

BAK LAJOSNÁL

1. szám alatt. Az építések alkalmából ajánlja gőzzel kiszárított nagy mennyiségben

készletben levő

KOZKAPADLÓIT.

Amerikai tölgy parquette egy □ öl 7 fnt.

Kozkás parquette egy □ öl 12 fnt.

Ugyan ő nála kaphatók kiszárított tölgy, bükk, juhar, hárs, dió, köris s másnemű fák jutányos árban.

Megrendeléseket vidékre is a legnagyobb pontossággal teljesít.

(240) 72—100

Legujabb bécsi

Gyógy-elismervény

1881. december 4 ről.

A leghathatósabb zsongító szer

Az elvesztett testierő, hiányos emésztés, gyomor-bántalmak, gyötrő köhögés, ideg-gyengeségnek a Hoff János-féle „Maláta kivonati egészségisör” az erősítő maláta egészségicokolád, a tömörített malátakivonat, és a nyakoldó melleczukorkák.

Cs. kir. udvari szállító

Hoff János urnak

kir. bizotts. tanácsos, a cs. kir. koronás érdemkereszt tulajdonosa, több porosz és német nagy érdem-érmék lovagjának

Feltalálója

és egyedüli gyárossa a Hoff János-féle maláta-kivonatnak, udvari szállítója Európa fejedelmének. Gyár Bécsben, Grabenhof Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári-raktár Bräunerstrasse 8.

„Fogadj a legszívesebben közönetemet az ön annyira előnyös találmánya, a gyógyulást előidéző és nyakoldó maláta-cukorkákai és concentrált maláta-kivonatáért. Csakis a valódi Hoff János-féle maláta-cukorkák és concentrált maláta-kivonat használatát által vesztém el az engemet már 2 év óta gyötrő köhögésemet és az ezzel összekötött rekedtetésem és mellfájdalmamat.

Tanácsom tehát mindenkinek, a ki élvezni akarja az egészséget, hogy ez elismert Hoff János-féle készítményeket használja. — Küldjen ön nekem újból 13 üveg maláta sör és 2 zacskó cukorkát az engedménybe.”

Bécs, december 4. 1881.

Tisztelettel

Cahetiov József Confectioner, Rothenthurmstrasse 39.

Hivatalos gyógyjelentés.

Cs. k. szab. központi bizottság elnöke, Flensburgban: A Hoff János-féle maláta-kivonati egészségisör, mint egy igen előnyös erősítő szer ismertetett el.

Wittge örögi, a porosz kir. Lazarett delegatusa.

Ö v á s!

Minden maláta gyártmány a borítékra látható védjegyet (Mellképét a

Feltaláló és első gyárossnak

Hoff Jánosnak tojásdad alakban Hoff János névalírását) hordja magán. A hol ezen e gyártmány valódiságát feltűnő védjegy hiányzik, azon készítmény, mint hamisított, visszautasítandó.

Az első, valódi nyakoldó Hoff J.-féle maláta melleczukorkák két papírban vannak. 2 forinton alóli megrendelés nem teljesíthetik.

Főraktár Kolozsvárt: Bíró János gyógyszerész, Gergely Ferencz, Dietrich Samuel és Csikistestvérek kereskedésében.

(20) 2—12

Rumburgi szövetek

(garantírozott valódi lenvászon.)

a legszebb nyári fehérített minőség.

Molnos és Domestika durván és fehérítve. Fehér ezérna vászon, Wassertuch, Callico, fehér vászon. Creas, ezérna vászon; Gradel, len vászon zsebkendőknék; Oxford ingszövetek.

CHIFFONOKAT

ajánlja a legolcsóbb raktári árakon

J. B. Teutsch Segesvárt.

Külön megrendelések az összeg utánvétele mellett gyorsan teljesíttetnek. (8) 10—*

Nagyobb megrendelések a vasuthozai ingyen szállítással kezdeményeztetnek.

Csomagolásért semmi nem számítatik.

Csomagolásért semmi nem számítatik.

A. B. ETTLINGER HAMBURGBAN.

Világforgalmi szállító üzlete.

Ajánlja ismert olcsó és valódi cikkeket bérmentve, ingyen csomagolással, utánvét mellett.

Kávék 10 vámfontonként o. é.	fr. k.	Tonkay Thea, zöld	1.75
Sandos, kiadó, erős	3.60	Matthias-hering, finom cca 40 drb	2.—
Cuba, zöld, erős	4.10	Hollandi tejes hering	25 " 1.75
Domingo, gyenge, világos	4.50	Ia. Kövér hering	28 " 1.75
Mocca gyöngy, tűzes	4.95	" 100 " 2.50	
Ceylon, erős, kékeszöld	5.—	" Arany Sardinia dobozban	1.75
Aranyjáva, finom, gyenge	5.20	Anchovis, valódi cca 400 "	2.70
Portorico, delikát, finom zamatu	5.40	Lazac hering, fr., füst " 30 "	2.15
Gyöngykávé, igen finom, zöld	5.95	Hering mustarmártásban, új delicat, 10	
Ceyloni ültetvény, zamatos	6.20	vámfontos hordóval, igen pikáns 3.50	
Menado, legfinomabb, szelid, erős	6.80	Tökehal, 10 vámfontos csomagba 2.05	
Valódi arab Mocca, nemes	7.40	Caviar, 2 vámfontos hordóval 2.25	
Stambul keverék, tetszés szerint	4.95	5 vámfús hordó 4.50, 10 váfús hord 68.50	
Tábla rizs, finom, per 10 vámfont	1.40	Osztriga, friss, cca 50 drb	3.—
" igen fin. " " "	2.—	Czitrom, kosárban 40 drb	1.75
Gyöngy Sago " " "	1.60	Narancs " 30 drb	1.90
" ig. " " " "	2.—	Füstölt halak minden nemben legol-	
Congo Thea, finom, per vámfont	1.15	csobban.	
Suchong Thea, igen fin. " "	1.75	Árjegyzék ingyen, bérmentve küldetik.	

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.